— Ви усвідомлюєте, докторе, як це для мене важливо? — Чорноволосий чоловік з гострим блиском очей різко звівся на білому ліжку, притиснувши руки до грудей. — Ви, звичайно, гадаєте, що я рвуся з лікарні тому, що надходить новорічна ніч. Запевняю вас: це не так. Я тільки через Марсіанку! А Новий рік… Ну, минає дві тисячі п’ятнадцятий, почнеться шістнадцятий, то й що? Ми весь час живемо між минулим і майбутнім…

— Але ж у вас підвищена температура, Даниле Кузьмовичу, — лагідно мовив лікар, сідаючи в надувне крісло біля ліжка.— Хоч ви й пошкодили Елдіа , та в нього зберігся запис, зроблений п’ятнадцять хвилин тому. Отож я вам раджу зустріти Новий рік тут. Увімкнемо всі площини, і ви побачите увесь світ! Впевнений, що на-ша доброзичлива Домінанта дозволить вам скуштувати навіть вина.

— Дякую за гостинність, але ж моя Марсіанка…

— Зрештою, ви й сам досвідчений медик, — сказав лікар, схиливши голову набік. — Отож ви…

— Ні, ви не усвідомлюєте! — перебив Данило Кузьмович, стріпнувши чорним чубом. — По очах бачу: не усвідомлюєте. Так-так. Ваші очі… — Він втупився поглядом у лікареві очі. — Вони заплющуються… Так-так… Спати, дуже хочеться спати… спати…

Обважніла лікарева голова поволі похилилася до плеча.

Данило Кузьмович обережно встав із ліжка, ступив до передпокою і, відчинивши шафу, почав підбирати собі одяг. Тут висіло кілька зимових костюмів різних розмірів і фасонів. Вибрав сірий комбінезон із синтетичного матеріалу. Легенький, теплий і зручний; в ньому не страшні найлютіші морози.

А надворі з кожною хвилиною густішали сутінки. Сніг давно перестав, ущух і вітер. "Бач, як стишилося перед Новим роком, — подумав Данило Кузьмович, заклеюючи стрічкою пройму на грудях. — Еге, планета обертається нечутно, не заскрипить! Що ж там сталося з моєю Марсіанкою? Невже вона?.. Ех, коли б хоч Назар був дома!"

Ставши на порозі, Данило Кузьмович подивився на загіпнотизованого лікаря. Промайнуло співчуття: проспить зустріч Нового року. Ну, та не біда! Це ж умовність! Хоч і всесвітня, але умовність. І навіть за тепе-рішнім єдиним календарем для всієї Землі Новий рік настає неодночасно. В Рангуні і Ташкенті вже його зустріли. Так що… Стривожений долею своєї Марсіанки, Данило Кузьмович все інше вважав не вартим уваги. Навіть своє здоров’я. Марсіанка! Як вона там себе почуває? Цілих дев’ять годин протримали його в клініці! Може, вона замерзла, загинула… Та й Назар — хороший синок! Батька в лікарню, а сам — до Космоцентру. Неслухняні, зовсім неслухняні діти. Такі самі, як і три тисячі років тому в древніх шумерів.

Данило Кузьмович згадав, як він, розсердившись, вимкнув відеофон, коли Назар спробував його заспокоювати. Може, й не треба було, але… Хай знає!

Вийшов з палати, озирнувся навколо: чи нема нікого поблизу? Здалося, наче хтось іде слідом. Став на сходинку ескалатора, але втратив кілька секунд, поки намацав кнопку пуску, — тремтіла рука. Внизу накинув на голову капюшон і, ступнувши крізь теплу повітряну запону, яка заміняє двері, вийшов надвір. В обличчя так і ввіткнулися тисячі голок морозу, густе холодне повітря забило подих. Ну, та нічого. Тут ось задача: як дістатися до фітотрона ? Може, аеросаньми?.. Але ж в передгір’ї небезпечно. Електромобілем?.. Так дорога в горах, певне, завалена снігом… Вертоліт!

В примарному світлі ліхтаря бовваніли машини, які більше скидалися на комах, аніж на літальні апарати. Мимоволі оглядаючись на тихий

корпус клініки, Данило Кузьмович попростував до крайнього вертольота. Сніг поскрипував під ногами, і це чомусь дратувало його.

Заспокоївся в кабіні. Сів біля пульта управління — панель засвітилася спокійним матовим світлом. Не гаючи й хвилини, повернув ручку пуску і одразу ж відчув, як апарат легенько струснувся, ніби прокидаючись зі сну. Над прозорим куполом кабіни закружляли лопаті пропелера, вбуравлюючись у темну товщу атмосфери. Клініка плавно зрушила з місця і почала швидко віддалитися убік. На екрані інфрачервоного локатора з’явилися обриси рельєфу. Данило Кузьмович не звертав на нього уваги, вдивлявся у вечорову імлу новорічного вечора, сподіваючись скоро побачити Карпати.

І все-таки Данило Кузьмович почав думати про наближення Нового року. Чи й цей буде такий багатий на події, як його попередник? 2015-й кінчається. Хороший був рік! Данилові Кузьмовичу уявився довгий і широкий шлях, який лишився позаду, — з усіма радощами і болями, втіхами і сподіваннями. Найбільшою подією був, звичайно, політ на Марс. Вся земна куля стежила за ним, затамувавши подих. Ще б пак! Політ під час ве-ликого зближення Марса і Землі мав на меті лише обліт загадкової планети. Данило Кузьмович хвилювався, сказати б, подвійно. Адже син, його син був на борту корабля!

Данило Кузьмович замріявся. Вертоліт погойдувало, наче колиску, електромотор гудів не дужче бджоли, а поруч — синій кришталь ночі, підсвічений знизу вогнями людських жител, зверху — зорями. Гарно! Та, згадавши про лютий сніжний буран, Данило Кузьмович спохмурнів. І надало ж йому спорудити свій фітотрон як-раз під горою! Якщо Марсіанка загинула… Аж плечі пересмикнулися в Данила Кузьмовича, так неначе відчув той сніг на своєму тілі. Поглянув на годинника — вже 6 пора й Карпатам показатись, а їх нема й нема.

Тільки він це подумав — на екрані проступили гори. Тепер Данило Кузьмович не відривав очей від світ-лового прямокутника. Так-так… Смерекова гора, Ведмежа, Макова долина… А он і Весела! Як вона

куріла, кидалася снігом! Це був справжній вулкан, над яким шаленіла сива хуга. Що він пережив! "Ну! — стискав ку-лаки Данило Кузьмович. — Зажди... Ми з тобою ще поборемось!" Поглядаючи з вертольота на величний і бу-ремний краєвид, помережаний світлом і тінями, він подумав про Природу: "І чого б лютувати? Все одно тебе приручать! Як дикого коня. Як вогонь. Як плазму..."

Скерував свого апарата на посадку. І чим ближче було до землі, тим дужче щеміло серце. Що сталося з Марсіанкою?

Довга будівля фітотрона була темна Грузнучи —і пояс у снігу, Данило Кузьмович кинувся туди до зловісної темряви. Ось і брукований шлях. Тут снігу зовсім мало: чи вітром змело, чи, може, Назар вернувся та розчистив. Данило Кузьмович несподівано закляк, стояв і прислухався. Йому здалося, що з фітотрона долинає чийсь приглушений голос. Підійшов ближче і жахнувся: посередині фітотрона зяяв пролом, приблизно третина стіни вивалена. Звідти й лунав приглушений голос.

До зустрічі, о любий ненаглядний!

В безодні космосу привиджусь я тобі...

Данило Кузьмович дивився на руйнацію і вже не звертав ніякої уваги на голос транзистора, що чудом уцілів між потрощеними стінами машинного залу. Загинула апаратура!

Коли він побачив катастрофу, плечі його опустилися, руки безвільно звисли. Тяжко зітхнувши, поволеньки обернувся і обважнілою ходою попрошкував через пролом у стіні в уціліле приміщення. Тут було тихо і за-тишно. Почулося, наче щось стиха шепоче. Прислухався. Справді, якийсь шурхіт долинав до його слуху. Шви-дким кроком Данило Кузьмович дістався до тамбура і безпомилковим рухом намацав ребристий корпус ліхтаря. Піднісши його поперед себе, ввімкнув, та так

і остовпів. Під яскравим промінням на всій площі фітотрона по-хитувалося колосся.

— Вціліла… — прошепотів. — Люба моя, дорога! Ах, ти ж… Колос викинула! — і розкотисто розсміяв-ся.

— Даниле Кузьмовичу!

Обернувся і побачив… лікаря. Той наближався до нього з простягнутими руками.

— Що з вами, Даниле Кузьмовичу? Заспокойтеся…

— Легко сказати "заспокойтеся"… Ви ж бачите, скільки колосу!

— Ну то й що?

— Витримала, не загинула! Навіть розвивається!

— А чому вона мала загинути, оця пшениця?

— Та це ж Марсіанка! Розумієте, Назар привіз її з Марса…

— А… Ну, все одно не слід так хвилюватися. Та ще й тікати з клініки, маючи високу температуру.

— Яка там температура? Мені танцювати хочеться! — Данила Кузьмович струснув лікаря. — Ви ж тіль-ки подумайте: я тут створив їй марсіанський клімат, а вона в земному, бач, як пішла в ріст.

— Тільки не пробуйте знову гіпнотизувати… — усміхнувся лікар.

— Ага, а як ви… прокинулись?

— Буквально через кілька хвилин. І це, до речі, ще одне свідчення того, що ви нездоровий. Пора, пора в клініку. І, до речі, мене дивує, що ви, відомий невропатолог, займаєтесь…

— Пшеницею?.. Ну, тут нічого дивного нема. Це моє хоббі. Страх як люблю рослини. Досліджував передачу імпульсів у них і… полюбив. А ви чим захоплюєтесь?

Він старався зав’язати розмову, щоб намилуватися своєю Марсіанкою.

— Я, — відповів лікар, — запеклий рибалка. Вудочки, гачки — все те саме, що й піввіку тому.

— Ех, і здорово ж!..

— Ви про риболовлю?

— Та ні. Здорово, кажу, як вийде вона з цієї ділянки на поля. Бачите, як росте: є колосся при землі, є вище, ще вище. Стіна з колосків. І не вилягатиме, як гілляста… От Марсіаночка!

Лікар позирнув на годинника:

— Даниле Кузьмовичу! Вітаю вас з Новим роком!

— І я вас також!

Вони потиснули один одному руки і пішли до вертольотів.

В тиші фітотрона шепталося колосся, наче питало стебло в стебла: "Де це ми прокинулись?.. Де?.."